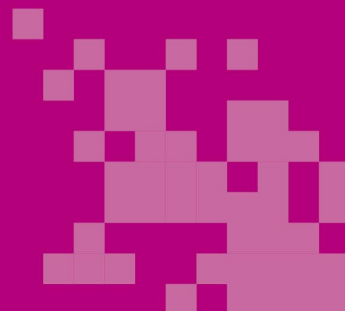

Plan mot kränkande behandling och diskriminering

2023-07-04

Regnbågens förskola
Gäller från september 2023 till september 2024

Ansvarig Biträdande Rektor: Marita Palmroth

UTBILDNINGSKONTORET MALLEN UTARBETAD 2017

www.norrkoping.se

Innehållsförteckning

DEL 1

Vision och grundsyn
Beskrivning av verksamheten
Medverkande i framtagandet av planen
Planens giltighetstid
Förankring av planen
Definitioner av centrala begrepp

DEL 2

Aktiva åtgärder kring alla diskrimineringsgrunderna
Ansvarsfördelning mellan professioner i alla nivåer av verksamheten
Främjande arbete
Förebyggande arbete
Hur det aktiva arbetet kommer att följas och dokumenteras löpande

DEL 3

Ansvarsfördelning mellan professioner i alla nivåer av verksamheten
Uppföljning och utvärdering av förra årets åtgärder
Resultat av kartläggning av nuläget
Analys av kartläggning av nuläget
Årets planerade åtgärder
Delaktighet och inflytande
Främjande arbete
Förebyggande arbete
Åtgärdande arbete och ärendegång
Rutiner vid nätkränkningar

DEL 4

För ytterligare stöd
Presentation av trygghetsteamet
Barn- och Elevombudet i Norrköpings kommun
Vad kan man göra hemma?

Referenser

Bilaga 1

DEL 1

Inledning

Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling är en del av det systematiska kvalitetsarbetet. Huvudregeln är att det ska finnas en plan för varje enskild verksamhet t.ex. varje förskole- eller skolenhet. Planen ska avspegla och utgå från förhållandena i varje enskild verksamhet och ska spegla det innevarande årets främjande och förebyggande arbete. Planen kan ses som en dokumentation av det arbetet och de rutiner som upprättats. Genom planen kopplas det främjande och förebyggande arbetet ihop med de rutiner som måste finnas för att verksamheten effektivt ska kunna agera om ett barn upplever sig trakasserad eller utsatt för kränkande behandling. Barn ska aktivt uppmuntras och ges verkliga möjligheter att påverka och bli delaktiga i arbetet. Det är viktigt att i planen åskådliggöra hur det ska gå till. För att underlätta arbetet är det bra om bestämmelsernas innehåll och centrala begrepp förklaras i planen. Detta underlättar för barnen, vårdnadshavare och personal att få kunskaper om sina rättigheter och skyldigheter. Planen ska upprättas årligen och alltid finnas tillgänglig för alla.

Beskrivning av Regnbågens förskola

Vision och grundsyn

[Klicka här för att ange text.](#) Regnbågens förskolas vision är att vi ska vara en förskola i tiden där alla möts med värdighet. Med det menar vi att vi ska vara med i samhällsutvecklingen. Vi vuxna ska vara bra förebilder och behandla varandra med värdighet. Barn gör inte som vi säger utan som vi gör. Vi ska ta tillvara på alla familjers erfarenheter och INTE lägga in egna värderingar i bemötandet. Barnen ska tillåtas att få utforska sin omvärld.

På förskolan har all personal gemensamt diskuterat fram förskolans värdegrund som kännetecknas av våra fyra värdeord: *trygghet*, *empati*, *demokrati* och *lustfyllt lärande*.

Med ordet *trygghet* menar vi att barnen ska känna sig trygga på förskolan. Trygghet är grunden för utveckling och lärande. Med ordet *empati* menar vi att alla barn och vuxna ska ha medkänsla och förståelse för varandra. Med ordet *demokrati* menar vi att pedagogerna ska vara goda förebilder genom att skapa delaktighet, jämlikhet och jämställdhet i verksamheten. Med ordet *lustfyllt lärande* menar vi att barnens nyfikenhet och intressen tas tillvara för att lära och erövra nya erfarenheter, kunskaper och färdigheter. Pedagogerna ska arbeta för att främja leken och kreativiteten i den dagliga verksamheten på förskolan.

Medverkande i framtagandet av planen

Likabehandlingsgruppen
Marita Palmroth biträdande rektor

Planens giltighetstid

Varje år upprättas en ny plan för kränkande behandling och diskriminering. Denna plan kommer att gälla från september 2023 till september 2024 varpå den kommer utvärderas och att det därefter upprättas en ny plan.

Förankring av planen mot kränkande behandling och diskriminering

Alla avdelningar ansvarar för att upprätthålla ett främjande- och förebyggande arbete kontinuerligt under året. Alla är skyldiga att reagera och agera, för att främja och förebygga kränkande handlingar. Detta görs genom att personalen fyller i en kränkningsanmälan samt pratar med berörda vårdnadshavare vid kränkningar. Vid introduktion till förskolan så informeras vårdnadshavarna om förskolans plan mot kränkande behandling och diskriminering. Varje avdelning har en plats där planen finns för att alla ska kunna ta del och läsa från den. Varje pedagog får lämna synpunkter på planen under en arbetsplatsträff innan den fastslås.

Definitioner av centrala begrepp

Med begreppet förskolans plan mot kränkande behandling och diskriminering menas att alla barn ska behandlas så att de har lika rättigheter och möjligheter oavsett någon diskrimineringsgrunderna. Det innebär dock inte alltid att alla barn ska behandlas lika, se indirekt diskriminering.

Med diskrimineringsgrunden:

- *kön* menas att någon, utifrån att definieras som kvinna eller man, inte får diskrimineras. Förbudet mot könsdiskriminering omfattar också personer som planerar att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet.
- *könsöverskridande identitet eller uttryck* menas att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön
- *etnisk tillhörighet* menas nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande
- *funktionshinder* menas varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada

eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå

- *sexuell läggning* menas homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning
- *religion eller annan trosuppfattning* Med religion avses religiösa åskådningar som exempelvis hinduism, judendom, kristendom och islam. Annan trosuppfattning innefattar sådana övertygelser som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism och agnosticism. Politiska åskådningar och etiska eller filosofiska värderingar som inte har samband med religion omfattas inte av diskrimineringslagens skydd.
- *ålder* Med ålder menas uppnådd levnadslängd. Alla människor, oavsett ålder omfattas av lagens skydd mot diskriminering. Gäller inte åldersanpassade aktiviteter i skola, förskola, fritidshem eller på fritidsgård

Med *trakasserier* menas ett uppträdande som kränker ett barns värdighet och har samband med diskrimineringsgrunderna

Med *kränkande behandling* menas ett uppträdande som utan att ha samband med någon diskrimineringsgrund kränker ett barns värdighet.

Med *barn* menas den som deltar i eller söker till förskolan eller annan pedagogisk verksamhet enligt 25 kapitlet skollagen.

Huvudman: Den som är huvudman för skollagsreglerad verksamhet, dvs. den ansvariga kommunala nämnden eller styrelsen för fristående verksamheter.

ur Skolverkets Allmänna råd "Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling" Bilaga 1 sid 47-48

DEL 2

Regler om aktiva åtgärder mot diskriminering

Reglerna om aktiva åtgärder mot diskriminering finns i 3 kapitlet diskrimineringslagen. För förskolan, skolan och annan verksamhet som regleras i skollagen är en av nyheterna i diskrimineringslagen att skyldigheten att arbeta med aktiva åtgärder har utvidgats till att omfatta alla diskrimineringsgrunder.

Arbetet med aktiva åtgärder för att motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter ska omfatta diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder¹.

¹ Det är tillåtet att särbehandla av skäl som har samband med ålder

- Vid tillämpning av bestämmelser som tar hänsyn till ålder i förskolan. En sådan bestämmelse kan finnas till exempel i skollagen eller i någon annan förordning.

Lagen medför skyldighet att genomföra arbetet med aktiva åtgärder enligt ett övergripande ramverk. Det finns också en skyldighet att ha riktlinjer och rutiner för verksamheten i syfte att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier.

Aktiva åtgärder kring alla diskrimineringsgrunder

Vi har skrivit ner en lista med exempel på metoder att använda vid kartläggningar för kränkande behandling.

- › Observationer
- › Nedskrivna diskussioner i arbetslagen under reflektionstid/arbetslagsmöten
- › Be någon annan om insyn i det aktuella området som till exempel vårdnadshavare eller annan pedagog
- › Ta hjälp av elevhälsan genom samtal

Ansvarsfördelning mellan professioner i alla nivåer av utbildningen i arbete mot diskriminering

Rektorn är ytterst ansvarig för planen. Likabehandlingsgruppen är ansvarig för implementering till alla pedagoger och upprättande av planen. Arbetslaget ansvarar för att den blir levande för barn och vårdnadshavarna.

Främjande arbete

Främjande insatser handlar om allas förhållningssätt. I förskolan är det viktigt att vi som arbetar här är normkritiska. Med det menar vi att förskolan ska undvika att ifrågasätta språkliga och sociala normer som innebär att människor kategoriseras i normala och avvikande identiteter. Vi på förskolan ska bekämpa all slags diskriminering genom att undvika att förmedla stereotyper utifrån våra diskrimineringsgrunder. Tillsammans i tvärgrupper har personalen diskuterat fram vad de olika diskrimineringsgrunderna betyder för oss samt hur vi ska arbeta på ett främjande förhållningssätt;

Kön – Alla har samma möjlighet oavsett kön. Vi gör ingen skillnad på flickor/pojkar i till exempel leken eller användande av leksaker. Bland personalen gör kvinnor och män samma uppgifter.

Könsidentitet eller könsuttryck – Alla barns ska få vara sig själva och det ska inte spela någon roll vilket kön barn identifierar sig som.

-
- om det finns ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet.

Ur ”Lika rättigheter i förskolan” utgiven av Diskrimineringsombudsmannen

Religion eller annan trosuppfattning – Alla är lika värda och får leka med alla oavsett religion eller annan trosuppfattning.

Etnisk tillhörighet – På Regnbågens förskola möts många olika nationaliteter och även om vi ser olika ut, har olika språk, traditioner, hudfärg, trosuppfattning och sexuell läggning behandlas vi alla lika.

Sexuell läggning – Det spelar ingen roll vilken sexuell läggning du har, barn som vuxen, vi behandlar alla lika.

Funktionshinder – Alla barn har rätt till en plats i förskolan oavsett fysisk- eller psykisk funktionshinder. På förskolan ska vi stödja barnet efter dess behov. Alla vi vuxna ska vara goda förebilder.

Ålder – Barn i våra verksamheter får inte diskrimineras på grund av sin ålder utan mötas av en verksamhet som är anpassad till barnens ålder, mognad och utvecklingsnivå.

Förebyggande arbete

Förebyggande arbetsätt: Det förebyggande arbetet handlar om att avvärja de risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling som finns i just vår utbildning. Detta kan göras genom att arbetslaget gör en riskbedömning på avdelningens inne- och utemiljö. Diskutera i arbetslaget vilka åtgärder som behöver göras utifrån riskbedömningarna därefter genomför dem. Vi i likabehandlingsgruppen som tagit fram planen mot kränkande behandling och diskriminering på Regnbågens förskola, har arbetat fram ett nytt mål för 2019/2020. Målet innebär att få planen mot kränkande behandling och diskriminering mer förankrad inom utbildningen, samt att kunna nå ut lättare till vårdnadshavare med den. Som ett första steg så innefattar en del av målet att framarbete ett dokument där det står i stora drag om vad som tas upp i planen. Syftet med detta är att man snabbare ska kunna få en inblick i vad planen mot kränkande behandling och diskriminering innehåller. Ytterligare ett mål som vi vill sträva efter inom det förebyggande arbetet kring kränkande behandling och diskriminering är att personalen är mer där barnen är, och att vi fördelar oss över större utrymmen. Både inne- och ute, för att på så sätt lättare kunna agera vid kränkande behandling och diskriminering. *Då barnkonventionen nu har blivit lag så har vi valt att ta fram ett nytt mål när det gäller denna. Varje avdelning har fått i uppgift att arbeta med barnkonventionen och dess artiklar utifrån vad man anser vara aktuellt på just sin avdelning.*

Hur det aktiva arbetet kommer att följas och dokumenteras löpande

Vi kommer att utvärdera planen en gång per år. En utvärdering som görs både av pedagoger och vårdnadshavare.

DEL 3

Ansvarsfördelning mellan professioner i alla nivåer av verksamheten i arbete mot kränkande behandling

Uppföljning och utvärdering av förra årets åtgärder

1. Diskutera i arbetslagen att alla behöver läsa in sig i Planens del 3 (åtgärder)
2. Dokumentera kränkningar som händer. Informera VH om att anmälningarna görs.
3. Tänka på samverkan med VH och på vilket sätt man delger information.
 1. Likabehandlingsgruppen har informerat arbetslagen att läsa del 3 i "Plan mot kränkande behandling och diskriminering" och det är upp till varje pedagog att läsa den.
 2. Bättre rutiner på hur och när pedagoger skriver kränkingsrapporter. Den pedagog som ser ska göra kränkingsanmälan och även informera VH. Detta görs vid hämtning alternativt via telefonsamtal.
 3. VH informeras vid hämtning. Både till det barnet som har kränkt och den som blivit kränkt.

Resultat av kartläggning av nuläget

[Klicka här för att ange text.](#)Hur ser arbetet ut idag?

Vi informerar VH om värdegrundsarbetet som görs på förskolan på föräldramötet och utvecklingssamtal.

Jämställdhet har vi som prioriterade mål då arbetar vi mer konkret med:

- jämställdhet och miljö/material

- jämställdhet och bemötande barn/VH
- jämställdhet och litteratur/föreläsningar

Årets planerade åtgärder.

1. Kränkingsanmälningar: likabehandlingsgruppen behöver arbeta ut rutiner kring hur och när pedagoger kan göra kränkingsanmälningar.
2. Inne- och utemiljöerna: varje avdelning kommer få göra observationer/kartläggningar över vart och när kränkningar görs för att arbeta med att förebygga dessa.
3. Litteratur: likabehandlingsgruppen har kontaktat en genuspedagog för att få tips på olika litteratur kring jämställdhet.

Främjande arbete

Vid konflikter och bråk utreder i första hand pedagoger och barn konflikten på plats. När så bedöms kontaktas vårdnadshavare. Vid upprepade och/eller allvarligare händelser har personal, som får kännedom om det, skyldighet att agera genom att: Dokumentera händelsen genom att fylla i blanketten: Anmälan gällande diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. (Anmälan gäller det barn som har blivit utsatt för händelsen). Samtal med berörda barn: Informera rektorn som avgör om utredningen ska avslutas eller om ytterligare utredning med åtgärder och uppföljning behöver tas. Om utredningen visar att en kränkning skett ska rektorn rapportera till barn- och utbildningsnämnden. Informera vårdnadshavare och informera om händelsen och hur förskolan arbetar händelsen.

Uppföljning med de inblandade:

Personal på förskolan ska aktivt arbeta för att motverka diskriminering och kränkande behandling samt aktivt främja barns lika rättigheter. I samråd med rektorn tas sedan ställning till om ytterligare personer ska engageras. Personal som barn och vuxna kan vända sig till:

*Marita Palmroth biträdande rektor Regnbågens förskola 011-15 29 02

Adam Olofsson verksamhetschef - Norrköpings kommun 011-15 10 63

adam.olofsson@norrkoping.se

Hanna Martinsson barnrättsombud- Norrköpings kommun 011-15 12 13

hanna.martinsson@norrkoping.se

Förebyggande arbete

All personal som arbetar på förskolan oavsett yrkeskategori har som uppgift att agera vid- och motverka diskriminering och kränkande behandling. Alltså innefattar detta även personal som ej har en pedagogroll. För att undvika att barn och vuxna blir kränkta är det viktigt att göra en kartläggning av miljön på avdelningen. Hitta de ”dolda” miljöerna där kränkning kan ske utan att andra ser eller hör. Att göra en kartläggning av barngruppen är även ett sätt att få syn på risker för kränkning kring diskrimineringsgrunderna eller på grund av barn eller personalens hemförhållande och/eller bakgrund.

Åtgärdande arbete och ärendegång

Arbetslaget gör en riskbedömning på avdelningens inne- och utemiljö utifrån målet.

Arbetslaget gör en riskbedömning på varje enskilt barn i barngruppen utifrån målet samt diskrimineringsgrunderna.

Diskutera i arbetslaget vilka åtgärder som behöver göras utifrån riskbedömningarna därefter genomför dem.

Utvärdera åtgärderna kontinuerligt genom att ta fram likabehandlingsplanen, riskbedömningarna och åtgärdsplanerna för att hålla dem aktuella.

Rutiner vid kränkning

En skriftlig kränkingsanmälan skrivs av ansvarig pedagog som sedan överlämnar anmälan till rektor som i sin tur skickar in en påskrivna anmälan till utbildningskontoret

Sekretess, handläggning och dokumentation (utlämnande av dokument)

Anmälningar om kränkandebehandling och diskriminering innehåller ofta uppgifter om barnens personliga förhållanden och omfattas därmed av sekretess. Handlingar som tillhör ärendet ska förvaras på ett säkert sätt så att inte obehöriga får tillgång till dem. Ärendet ska diarieföras och handlingar ska efter menprövning lämnas ut om någon begär det. Vårdnadshavare får ta del av den dokumentation som upprättats kring det egna barnet. Det är trots sekretessen tillåtet att skicka handlingar i ärenden via kommunens mail till diariet. Ärendet i sin helhet ska förvaras i den utsatte barnets elevhälsoakt.

DEL 4

För ytterligare stöd

Barn, elever och vårdnadshavare ska få information om hur man anmäler kränkningar och diskriminering som sker i och i samband med verksamheten. Denna sida kan delas ut till vårdnadshavare.

Så här informeras och vårdnadshavare

Vårdnadshavare informeras skriftligt till föräldrasamtal angående planen samt att vårdnadshavare informeras under inskolning. Alla avdelningar har en plan i hallen där vårdnadshavare kan läsa.

Presentation av trygghetsteamet eller liknande

Trygghetsteamet är personalen som är med i arbetet kring planen mot kränkande behandling och diskriminering.

Barn- och Elevombudet i Norrköpings kommun

Om du som elev, ditt barn eller någon annan har utsatts för kränkande behandling ska du kontakta den som är ansvarig för verksamheten, till exempel rektor/chef. Behöver du ytterligare hjälp kan du vända dig till BeoN, Barn- och elevombudet i Norrköpings kommun:

Hanna Martinsson

Telefon: 011-15 12 13

E-post: hanna.martinsson@norrkoping.se

Vad kan man göra hemma?

Det är av stor betydelse är att hemmet och verksamheten har en öppen dialog och känner stöd och förtroende för varandra. Vårdnadshavare bör prata med barnet/eleven hemma, vara lyhörd och uppmärksam på eventuella signaler. Vid minsta misstanke om att något inte är som det ska vara bör personal i verksamheten skyndsamt kontaktas.

Referenser

Skolverkets Allmänna råd ”Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling”
2014

Skollagen 2010:800

Diskrimineringslagen 2008:567

Bilaga 1

Lagstiftning

Skollagen 2010:800

Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Huvudmannen eller personalen får inte utsätta ett barn eller en elev för kränkande behandling.

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Första stycket första och andra meningarna ska tillämpas på motsvarande sätt om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen (2008:567).

För verksamhet som avses i 25 kap. och för fritidshem som inte är integrerade med en skolenhet eller förskoleenhet gäller första och andra styckena för den personal som huvudmannen utser.

Huvudmannen eller personalen får inte utsätta ett barn eller en elev för repressalier på grund av att barnet eller eleven medverkat i en utredning enligt detta kapitel eller anmält eller påtalat att någon handlat i strid med bestämmelserna i kapitlet.

Skollagen 6 Kap 6-11§§

Diskrimineringslagen 2008:567

4 § I denna lag avses med diskriminering

1. direkt diskriminering: att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet

eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder,

2. indirekt diskriminering: att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet,

3. bristande tillgänglighet: att en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning som är skäligen utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning, och med hänsyn till

- de ekonomiska och praktiska förutsättningarna,
- varaktigheten och omfattningen av förhållandet eller kontakten mellan verksamhetsutövaren och den enskilde, samt
- andra omständigheter av betydelse,

4. trakasserier: ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder,

5. sexuella trakasserier: ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet,

6. instruktioner att diskriminera: order eller instruktioner att diskriminera någon på ett sätt som avses i 1-5 och som lämnas åt någon som står i lydnds- eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktionen eller som gentemot denna åtagit sig att fullgöra ett uppdrag. *Lag (2014:958)*.

Förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

Den 1 januari 2017 ändrades också förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling. Förordningen reglerar från och med den 1 januari 2017 endast barns och elevers deltagande i arbetet med planen mot kränkande behandling. Förordningens rubrik har ändrats till förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling. Barns och elevers deltagande i arbetet med aktiva åtgärder mot diskriminering regleras från och med den 1 januari 2017 i diskrimineringslagen.

Andra lagar, konventioner och förordningar

Denna plan bygger även på andra lagar, konventioner och förordningar t.ex. Barnkonventionen, Arbetsmiljölagen, Europakonventionen artikel 14, Regeringsformen 1 kap 2 §, Brottsbalken, Socialtjänstlagen 14 kap 1 §.